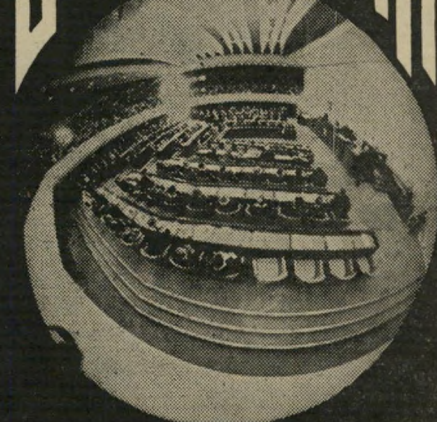

הדיעות ביניים

מאת אורי אבנרי

24 - 22 בנובמבר 1971

המזימה לגרש אותנו מהכנסת

נותרו פחות משנתיים עד לבחירת הכנסת השביעית — וריח הבחירות עולה באפים העדינים ביותר. הסימפטום הראשון הוא חידוש כל המזימות לגרש את סיעתנו מן הכנסת. האות הראשון ניתן בלישכת מפלגת העבודה. כמה חברים חידשו בה את הרעיון להעלות את אחוזהחסיי — מה — מוימה ישנה, המתחדשת מדי פעם. על מוימה זו כותב בגלויילב דניאל בלוק, הכתב הפרלמנטרי של "דבר", בעיתון שהוא למעשה ביטאון מפלגת העבודה (22.11.71):

"בורר כי המניע העיקרי לחיסולן של הסיעות הקטנות הוא הרצון להיפטר מאורי אבנרי וסיעתו". סיעתנו הקטנטנה היא כיום האופוזיציה היעילה היחידה בכנסת (אם להוציא את רק"ח, השייכת לער' לם הקומוניסטי). עצם קיומה הוא קוץ בבשר הקואליציה מוזיזיה של המערך וגח"ל. מכאן הרעיון להוציאה בדרך של התחכמות פחדנית. אך בלוק מוסיף ומוזהר: "העלאת אחוזהחסיימה יכולה להשיג תוצאה הפור כה... (היא) תתן בידי (אבנרי) סיסמת-בחירות לא פחות מוצלחת מאשר חוק לשון הרע, שהביא אותו לראשונה אל ספסלי הכנסת. בדגל של סתימת-פה והתנכלות, יוכל אבנרי להגיע עד לשניים-יוחצי אחוויים". ובלוק מוסיף, על תפקיד סיעתנו: "אין ספק שלמיסד הפרלמנטרי הקואליציוני והאופוזיציוני, הסיעות הקטנות הן מיטרד... לדעתי זהו מיטרד בריא... הסיעות הקטנות ממלאות תפקיד חיובי, מעורר ומת-סיס. כנסת בלי הסיעות הקטנות תאבד את מעט החיוניות שעדיין יש בה."

בד בבד עם חידוש המזימה הזאת, חרש מי שחרש מוימה אחרת. לפתע הונח על שולחן ועדת-הכנסת הצעה אלמונית, שמטרתה היא — לא פחות ולא יותר! — מאשר לש-לול מסיעת העולם הזה את מעמדה כסיעה. המטרה הברורה: למנוע מאיתנו בכלל מלהופיע בבחירות הבאות כסיעה קיימת, לגרש אותנו מוועדת הבחירות (שאמנון זכרוני הוא חבר בה), ובמיקרה של מימון ממלכתי של הבחירות — לגולל מאיתנו גם את האמצעים האלה. כאמתלה לתבולה זו — שכמעט לא תיאמן — משמשת פרישתו של שלום כהן מלפני למעלה מחצי שנה. מבחינה מישפטית, הקשר הוא מנוחך. אני מקווה שלא יעלה על דעת שום אדם רציני בכנסת לתת יד לרעיון מיפלצתי זה, שפירושו הוא: סיעות בכנסת יתחברו יחד כדי לשלול את קיומה של סיעה אחרת, שנבחרה עליידי הבוחרים ליד הקלפי. אם תתגשם מוימה זו — יהיה זה בפרהסייה, ולעיני כל, סוף המישטר הפרלמנטרי בישראל. יש לפחות צד חיובי אחד לכל המזימות האלה. הן מוכיחות עד כמה חשובה נוכחות סיעתנו בכנסת.

עסקי העתיקות

של משה דיין

באותו יום בו פורסם מאמרו של דניאל בלוק (ראה לעיל) על תפקידה המתסיס של סיעתנו, אכן התססנו את הכנסת וגרמנו בה להתרגשות שפשטה בכל הבניין.

יגאל אלון הביא תיקון לחוק-העתיקות, המגדיל את העונשים על העבריינים, והמטיל על כל סוחר-עתיקות להצטייד ברשיון. עיקר מגמת התיקון הוא למנוע את הברחת עתיקות הארץ לחוץ-לארץ. דובר אגו"י דיבר בהיפות על החמירות ליד הכר-תל, המסכנות את קיומו — כשהוא חוזר במדויק על גילויי "העולם הזה" מלפני חודש. בבוא תורי חזקתי את דבריו, אך את עיקר דברי יעדתי לנושא שאיש לא העז להזכירו: אורי אבנרי: ...כבוד היושבי-ראש, דומני שאין שטח בארץ שבו הפער בין הכוונות הטובות לבין ה-מציאות גדול עד כדי כך, כמו בשטח הזה. ואין בארץ חוק שנדרס לעיני כל ובאכזריות, כמו פקודת העתיקות. שר-התינוך אמר בדבריו הפתיחה שיש להגן על העתיקות בפני "חסרי תרבות ומצפון ורודפי בצע". כולנו יודעים שאותם אנשים, חסרי תרבות ומצפון ורודפי בצע" שורצים ברחבי הארץ.

שאלתי פעם את אחד העוסקים בזה באגף העתיקות: מדוע לא נעשית פעולה בשטח זה, מדוע החוק אינו מופעל כלל?

הוא הרים את ידיו במחווה של יאוש ואמר: "איך אפשר לרדוף עבריינים קטנים, כאשר אישיות בכירה ביותר במדינתנו, שר בכיר בממשלת ישראל, עומד ב-ראש העבריינים והופר מתי שהוא רוצה, איפה שהוא רוצה, מדי שבת בשבת, בכל רחבי הארץ, בלי רשיון, בכל אתר העולה על דעתו, בגבולות ישראל ומחוץ לגבולות ישראל, בשטחים המוחזקים ובשטחים של ישראל?"

מי יעז לעצור שר במדינה, ביחוד כאשר הוא שר בכיר זה?

אם כל החופרים בארץ יודעים שזהו המצב, הוא משמש דוגמה — מה יעשה אגף העתיקות המיסכן?

זוהי בעיה ששום משרד ממשלתי אינו נתקל בה בר שום שטח אחר.

זה לגבי החפירה. לגבי המכירה — המצב קשה עוד יותר.

אותו שר בכיר בממשלת ישראל הוא אחד הפוחרים הגדולים בעתיקות במדינת ישראל.

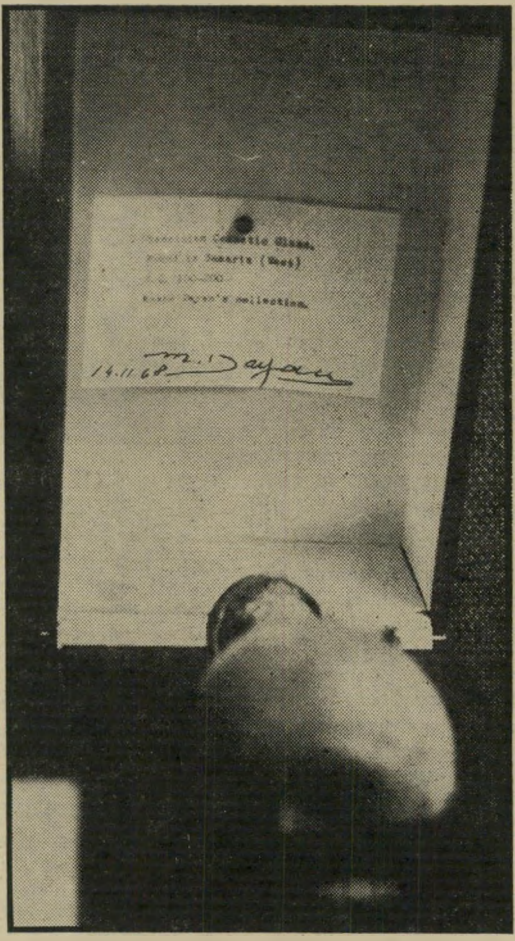
אינני יודע אם הוא פוחר מיספר אחד...

היו"ר ראובן ברקת: חבר-הכנסת אבנרי, אני מטיל ספק אם מותר לך להעלות מעל במה זו דברים שלא נחקרו ולא נבדקו, בהתייחס ל-אישיות שלפי הסימנים שאתה נותן בה, היא מוכרת בציבור.

אורי אבנרי: אני מקבל את ההערה, ואדבר רק על דברים שבדקתי.

ברקת ומצאתי שיש כמה חנויות לעתי-קות בארץ, ביחוד בכתייהמזון הגדולים כי תליאביב, שם ראיתי במו עיני הפצנים ארכי-אולוגים המוצעים למכירה, ולחפצים אהה מוצמד מיסמך האומר: "מאוספו של משה דיין", בחתימת ידו, וזה נמכר בפרהסייה.

נאמר לי עליידי אחד המומחים, שהמימצאים הנמצ-

חתימת דיין תמונה זו צולמה בחנות משכית בתל-אביב. הכל העתיק מונח בקופסה, הנושאת את התוויה. מאוספו של משה דיין, וחתימת ידו של שר-הביטחון. חפצים דומים נמכרים בחנויות אחרות, בעיקר בכתייהמזון, לתיירים עשירים.

איש ברשותו ובביתו מגיעים, אולי, לסכום של שלושה מיליון לירות.

הוא איננו חובב. זהו אדם העוסק בפומבי ובגלוי — לא במחתרת, ולא בהסתר — במיסחר ארכיאולוגי בקנה-מידה גדול.

החוק שלפנינו אומר: "בעל-עסק נחשב מי שיש ברשותו שלושה מימצאים לפחות". ופה מדובר על שלוש מאות, ואולי שלוש אלפים מימצאים! אני שואל בכל הרצינות את כבוד שר-התינוך, כיודעי שאולי אני מעמיד אותו במצב לא-נעים (אבל הדברים הייבים להיאמר, הם הייבים להישאל):

האם כל האזרחים שווים בפני החוק, גם בפני חוק זה, או שיש אזרחים השווים יותר — ושווים הרבה יותר?

זוהי שאלה פשוטה. אני חושב שאין אפשרות מעשית ואין שום סמכות מוסרית להפעיל במדינה חוק, אם אין הוא מופעל לגבי כולם, מלמעלה ועד למטה.

דברים אלה נשמעו בשקט ובסקרנות גוברת, כשכמה וכמה אנשים בסיעות השונות מביעים הסכמה אילמת בהבעות-פניהם (לאחר מכן ניגשו אלי במיסדרון, והביעו הסכמה זו בקול, באופן פרטי).

הכל המתינו לתגובת יגאל אלון על הדברים. אך הוא הסתפק בדבריי-תשובתו במישפט אחד:

יגאל אלון: ...החוק מיועד לכלל אזרחי יש-

ראל ותושבית, וכל האזרחים שווים בפני החוק. אינני מאמין ששר בישראל מפר חוקים, אלא אם כן קורה ששר, ככל בראדס, מפר חוק. זה או אחר בשוגג.

העיתונאים נתנו פומבי רב לדברים, ונערך מעין טוטו ביניהם אם יגיב דיין או לא. התגובה באה למחרת היום, בצורת תודעה של דובר מישרד-הביטחון, שהסי-תפק בקביעה סתמית שהשר אינו סבור שהוא הפר את החוק. העובדות עצמן לא הוכחשו.

דבר אחד ברור לגמרי: גם להבא לא יעז איש להפי-עיל את החוק נגד משה דיין.

הפסיכים

הפאתולוגים

כשהביא שר-הבריאות, ויקטור שם-טוב, "חוק לתי-קון פקודת המתעסקים ברפואה", ניצלו כל הנואמים את ההזדמנות כדי להתייחס לאימיה-הרצח על הפא-תולוגים. ח"כ מנחם פרוש מאגו"י תקף את הפאתולוגים בצעף-קצף, וח"כ אליעזר שוסטק מהמרכז החופשי טען שהפאתולוגים עצמם אשמים במידה רבה למצב.

אורי אבנרי: אנו עומדים על סף שפיכת-דמים, ואני שואל את עצמי אם מישוה מאיתנו יכול לומר כי הוא נקי לגמרי בפרשה זו.

כמשך שנים ערים אנו למפע שיוחיררפן של הסתה וטרור מילולי, והרי כולנו היינו צריכים לדעת שטרור מילולי מוכרח להביא במוקדם או במאוחר לטרור גופני.

כולנו קיבלנו את הכרוזים המתועבים של הגוף הי-משונה הזה, הנושא ברמה את שם כבוד האדם, והרומס את כבוד האדם בכל מילה שהוא כותב.

כרוזים אלה הם עדות למחלת-נפש, והיו יכולים לשמש חומר-לימוד בכל בית-ספר לרפואת-הנפש.

באיזה סיגנון של אדיזם או מאזוכיזם הם מדברים על ניקור עיניים, על רישוש גופות, על כריתת אברים! הם מדברים על כך בהנאה, כימעט בתאוה!

קיבלנו את הדברים האלה, זרקנו אותם לסל, וחשבנו שבוה פתרנו את הבעיה.

היכן היתה המישטרה בכל השנים האלה? הגשתי חיצית-ריסר שאילתות לשרי המישטרה, בזה אחר זה. מה עושה המישטרה? תמיד אנו מקבלים תשו-רות מתחמקות — "לא הוגשה תלונה". (זה בכלל תירוץ מוזר, שמשמיעה המישטרה בכל פעם שאין לה חשק לעשות משהו. הנרצח לא התלונן שרצחו אותו).

אחר כך אמרו שמתנהלת חקירה ולא מצאו את ה-מטרידים. הכל יודעים מיהם אנשים אלה, ואין צורך בפעולה של שירות-הביטחון-הכללי כדי לדעת מי העומי דים בראש, מי המבצעים, מי הם אנשים אלה.

אין זו מחתרת. זהו גוף שהוא כימעט גלוי. למה מחכים? האם מחכים עד שמישהו יקבל את הכרזת המוכתה בראש?

חבר-הכנסת אליעזר שוסטק (המרכז החופשי) — ואני מוכרח לומר ששמעתי את דבריו בתמיהה רבה מאוד — דיבר על "קנאות משני הצדדים". בכלל איני אוהב שמדברים על קנאות משני הצדדים, כאשר מאיימים ב-רצח על בני-אדם. אולם נניח שיש קנאות בשני הצד-דים, האם אתה יכול באמת להשוות קנאות לקנאות, הקנאות הלבנה של אנשים, שכל תשוקתם היא להציל חיי אדם, וזהו עיסוקם יומם ולילה, והקנאות השחורה של ימיה-העניים?

אליעזר שוסטק: אינני משווה. אני רק אומר שהם גורמים לזה.

אורי אבנרי: קודם כל, עצם ההשוואה מקוממת, זו קנאות לבנה, וזו קנאות שחורה, ואין זה אותו דבר. אותם הרוצים לדוג במים עכורים של אמנות טפלות של שכבות פרימיטיביות — הם שיצרו את הבעיה.

...אני קורא לממשלה לתת דוגמה של פעולה נמי-רצח. לגלות את האנשים העוסקים בכך, את העומדים מאחוריהם, את מארגניהם המעשיים הרוחניים, ולנקוט נגדם בפעולה מישרתית ומישפטית במלוא חומר הדין!